

Szerkesztőség:

ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JANOS
könyvnyomdája, hová az
előzetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólamlások ki-
dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMSKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

V á l a s z.

B. jegy alatt egy névtelen levelet kap-
tam, melyet 9-ik számunkban tettem közzé.

Névtelen levelet nem szoktunk figye-
lembe venni, de itt kivételt tettem, mert ró-
lam illetve közéleti ténykedéseimről volt be-
ne szó.

Hát először is köszönöm a levélíró fi-
gyelmességét, melylyel tevékenységemet ki-
séri. Ritka sor, mert a falusi hírlapirodal-
mi munkásságot nem szokás megfigyelni,
miután a hírlapíró a közönség két cso-
portja között futkároz, az egyik csoport le-
kicsinyli, a másiknak nincs hatásköre a tá-
mogatásra, így aztán a falusi hírlapírás ér-
telmetlen, meddő küzködés.

Abban is igazat adok a levélírónak,
hogy mi, abonyiak nem bírunk a rohamos
fejlődés előfeltételeivel. Abban is, hogy ka-
tonaság, járásbiróság, közjegyzőség, adohi-
vatal, gyárak stb. hiú ábrándok.

De ha mi se beszélünk róla héba-hó-
ba, hát akkor ki beszéljen? És ha valami-
kor energikusabb közönség lakja majd e
várost, a mely ki is tudja vinni ezeket a

dolgokat, nem csak áhitozza, miként mutat-
ja ki azt, hogy e városnak ezek az igényei
ennyi meg ennyi évek óta fennállanak? S
ha szükség volt rájuk 10—20 év előtt,
mennyivel inkább szükség leend annyi idők
mulva?

Ezek hangoztatásaival tehát ha egye-
bet nem, az igényeink folytonosságának
fentartását kívánjuk szolgálni.

Áttérve most a levél egyetlen lényeges
pontjára, hogy „egy járásbiróság felállításá-
val nyernénk-e és mit?” erre nézve fő-
lösegesnek tartom a polemiát, elmondom én
azt is, hogy mi hátránya lenne — néme-
lyek szerint — a járásbiróságnak, az adó
hivatalnak, a közjegyzőségnek stb.

Hat egyszerűen az, hogy ide költözne
Abonyba vagy 12—15 intelligens család, a
mely nem termelne fogyasztási cikkeket,
sőt ellenkezőleg fogyasztaná a gazdasági
produktumot s nagyobb mérvű fogyasztás
alá jönne az ugynevezett piaci árú és na-
gyobb lenne a drágaság, a mely a mosta-
ni fogyasztó közönség részéről már is el-
viselhetetlen.

Ha még hozzá vesszük a vidéki ü-

gyes-bajosok itteni fogyasztását, itt tartózkodásuk alatt, hát nem épen alaptalannak lát-
szik a levélíró aggodalma. Ám de ez csak
látszólagos s egy oldalú az okoskodás, mert
a bejövő vidékiek hoznának be fogyasztási
cikkeket is, megteremtenék azt a piacot,
mely vetekeznék a czeplédivel, akár a szol-
nokival is és ha növekednék a kereslet, na-
gyobb lenne a kínálat is, a nyereség pedig
abban lenne, hogy fellendülne gyümölcs ter-
melésünk, amit a vidékre való szállítási
költség nyom el, minthogy helyi fogyasztás
abszolute nincs.

Ezekben úgy gondolom végeztem a
conservatív felfogásokkal, mely ez előtt is,
ezután is még jó ideig kerékkötője volt
és lesz haladásunknak.

A mi törekvéseim meddőségét illeti,
hát abban tökéletesen igazat adok levélíró-
nak, hogy minden czéltalan lépés kárba
veszett fáradság, erre rá jöttem én magam
is. A szelid figyelmeztetés nélkül sem ki-
vának már én sok vizet zavarni; csinálja
más, másképen. Hogy aztán előre csinálja
é, vagy hátrafelé, az már én nékem egé-
szen közömbös.

TEMSKÖZY GERZSON.

TÁRCZA.

Márcziusi gerjedelem.

Irtá: Kajabusz.

... A lombtalan kökénybokor ágon a le-
ányka madár ugrál ringva, kis begye reng. Az
omlás alján visszapipeg egy parányi jószág. Aztán
locsogni kezdenek s huss! tovalibbennek a nap-
fényben. A mocsarak szélei zöldülnek. A mohos,
ringy-rongy fűzfák honnan, honnan nem, életet
lopnak s madarat csábítanak sárgászöld ágaikra.
Az oldalakon törí a barázdát az eke.

Mert a hó — bár későskén — elpusztult.
A hó olyan, mint a magyar úr: el kell pusztulnia.
A könnyeiből tócsák lesznek. A laposban, hol meg-
gyülik a hóviz, erdei tavacska lesz belőle, hova
vadkacsák sem restellenek ellátogatni estenden.
Mert az szép hely a mindenféle gílszták irányában.
A barázdabillegető, szép kis ezüst mellényes, fe-
kete sípkás madárka, már visszatért a tavaszi szá-
ntásra.

Márczius van és ekkor már — igazság szerint
— langymeleg balzsamos nap tetszik föl a szellős
magasban, félénken próbálkozik a lét hallelujája.
Ilyenkor bórak lengenek a légben, reményt hord
szárnyán a zefir, megmozdul az erdő belseje s
nyüzsögni kezd a tó fenekén az iszap. Nemcsak
a napnak vannak erupciói, hanem a földnek is
s pedig titokzatosabbak. De miért, hogy épen
tavasz kezdetén. Ősz végén enyhe meleg van, de
miért, hogy akkor minden halni készül? ...
Márcziusban enyhe meleg van, de miért, hogy
akkor mindenkit és mindent csodálatos, titokzatos
gerjedelem fog el?

Csodálatosan működő ereje van a kezdődő
tavasznak. Márcziusban bimbóba szökken az ibolya
s a halvány Cassius kipirul, nagy terveket forral.
Kivirágzik Campania s ugyanaz a gerjedelem, mely
telehinti virággal a Via Appia két oldalát, leszurja
nagy Césárt. Márcziusban az az erő, mely ki-
virágoztatja a Libanon czédrusát, keresztre feszíti
Jézust. Márcziusban nászruhát ölt a madárvilág
híme s belekapaszkodik a harangkötelekbe a for-
radalom. Tavaszkor az ősi idők primitív népei
ünnepeket ünnek az aequinoctiunának, tavaszkor lesz
szabad a magyar sajtó s nyílik ki a magyar sza-
badság virága stb. stb.

A járásbíró úr a Maszler Pista esetére is
azt mondta, hogy márcziusi gerjedelem. Ugy érte-
tődve a dolog, hogy husvétkor — ami akkor
márcziusba esett — a Pista leszurta Bárány Laczit,
a vetélytársát. Leányi viszony miatt történt az
eset, a szép Schmied Katieza miatt, de a járás-
bíró véleménye szerint ezt a virtust elkövethette
volna már októberben, amikor berukkolt, de az
őszi levegőnek nincs gerjesztő hatása a tempera-
mentumra.

Akkor Maszler Pista együtt ordított a többi
ujoncokkal:

„Czekeházán nem tudják a nevemet;
Majd megtudják, ha katonának visznek.
Az én nevem török-szegfű, lilium,
Ha meghalok kinyílik a siromon.”

És búcsúzott a Schmied Katiezától érzeke-
nyen és megígértette a leánynyal is, az anyjával
is, hogy őt a Kata megvárja és senkihez feleségül
nem megy.

Hát nem lehet ellenkezni ilyen keserveskedő
ujonc katonával, rá kell hagyni mindent. Bár
hiszen láthatta a legény, hogy Kati a mult héten
is a Bárány Laczi kocsiján jött haza a gönczi
vásárról. De ha nem látta.

Kati özvegy édesanyjával lakott s apró test-
vérkével, kiknek száma öt vala. Bár az apjuk
elhalt közüllök, azért a sok gyerek mind evőt
eszik hála Istennek és mind takarózdóval taka-
ródzik. Anya és leány várakoznának is Maszler
Pistára két évig — mert hiszen mind a ketten
svábok — inkább összeillenének mint Bárány
Laczival, aki magyar legény. Am a komák és
keresztapák beleszóllanak a dologba. Mivelhogy
Bárány Laczinak fél szeszszó földje van, kocsija,
lova. Hogy magyar legény, az meg csak meg-
tisztelő lehet a sváb lányra, kinek ősei József
császár előtt még valahol Thüringiában szent
égettek.

Karácsonyra igen csak szeretett volna haza-
látogatni Czekeházára, de nem kapott szabadságot,
hát csak levélben írt, amelyben ezerszer csókolja
a Khettyt; tiszteli a testvéreket a Krézlit, Lieslit
s megkérdezi, mit csinálnak a tehének, meg a
„muata”.

A farsangot még kibirta a Kati hűségben,
de a rokonok mind erősebben szorongatták. Ko-
mák, keresztapák tekintélyes tényezők ott, ahol
árvaságok történnek. Mind arra nógatták, hogy
olyan partit, mint Bárány Laczi el ne mulasszon.
Meg a katonának nem is kell hinni; fényes
gomb, piszkos lélek. Ilyenekkel beszéltek tele a
Kati fület.

Elég az avval, hogy a leány utójára enge-
dett a sok szónak s megtörtént az eljegyzése
Bárány Laczival s májusban lett volna a lakodalom,
ha közbe nem esik husvét és a márcziusi gerje-
delem ki nem tör Maszler Pistából. Mert husvét-
kor szabadságot kapott s hazajött. Mikor megtudta,
hogy a Kati Bárány Laczi mátkája, felkavarodott
a lelke, de még nem locsesant ki belőle a kese-
rűség. Azt mondta: május még messze van, addig
sok történhetik. Ha a Katinak a vagyon kell, hát

A hasznos állatok és a fák védelme.

(Folytatás és vége.)

A tudományos kutatások és ornithologiai észleletek a rovar pusztító madarakat az emberiség legnagyobb jótéveői közé sorozzák, amennyiben egyetlen állat sincs amely az emberiségnek oly nagy szolgálatot tenne, mint éppen a madarak rovarevő osztálya. A rovarok mérhetetlen szaporaságánál is kimondhatatlan telhetetlenségével szemben az ember alig számbavehető ellenállást tud csak kifejteni, míg ellenben a madarak a táplálkozási kényszertől hajtva a legádázabb pusztítást viszik véghez a rovarok soraiban; de a hasznos szolgálatot csak akkor képesek nekünk megtenni, ha minden eszközt megragadunk a madárvédelem érdekében. Kellő ellenőrzés mellett a hasznos madarak elszaporodnak és ha a madarak szavától zajos leszi erdő, szőlő, gyümölcsösök, mező és liget, úgy nem kell tartanunk attól, hogy a kártékony rovarok telhetetlen gyomra emészti meg természetményeinket. — Ha pedig az eddigi közönyt és rosszakarattal viseltetünk hasznos madaraink iránt, úgy ezzel a kártékony rovaroknak kedvezünk; önmagunknak leendünk ellenségei s be fog következni az az idő, amikor a rovarok veszik át az uralmat a növényzet birodalmában, amidőn ellenállás nélkül pusztítják el erdeinket, károsítják szőlőinket, kockáztatják aratásunk sikerét s leeszik orrunk elől az ágról a gyümölcsöt. Már is odáig vagyunk, hogy alig hajt rügyet a fa és hoz szemet a venyige, ott teremnek a ráglyas és ormányos bogarak és hernyók ezrei s monó étvágyal tarolják le idő előtt a termés nagy részét, sőt néha azt teljesen meg is semmisítik. S az ember mindezt csodálattal szemléli s töpreng afölött, hogy ennek előtte ily fajta bogarak csak szörványosan jelentkeztek a szőlőkben és gyümölcsösökben s megfajhatatlannak találja, hogy most garmadával lepik el a fákat.

Ha azonban egy kissé körültekint a pusztítást szemlélő ember fái között, azonnal reájön az okra, arra ugyanis, hogy madarat csak elvéve lát a lombok között, madárfészket pedig nem fedezhet fel seholsem. Nem visszhangzik daltól a gyümölcsös és a sűrű csalit, ahelyett levelüktől megfosztott ágak merednek ég felé, mintegy segélykérőleg terjesztik ki csupasz karjaikat. — És ha Isten kegyelméből mégis megmarad egy-két gyümölcs a fán, abban sincs köszönet, mert alig található közte egészséges, féregtelen példány.

Lássunk tehát szorgosan a madárvédelem

jól van, ő szegény, neki csak szíve van, de földje nincs. Kati nem is remélte, hogy ilyen könnyen lemond róla a Pista.

Azonban husvét másnapján táncz volt a Daru-bika zsidó koresmájában és Maszler Pista is ott volt katonaruhában, oldalfegyverrel. Ámbar hiszen minden sváb legénynek ott van a rez-esillagos kés a keszmaszárban. Olyan ez náluk, mint az uraknál a névjegy a tárczában. Nem tudhassa az ember, mikor lesz rá szükség. Hát itt a katona legény igen búsult és igen ivott; azt dalolta, hogy:

Jaj de nagy volt az a mérték,
Mivel a bánatot mérték.
Talán bizon elvették
S nekem igen megtöltötték.*

Schmied Kati hozzáment vigasztalni, de elökte a búsuló legény, amire Bárány Laczi azt mondta, hogy az ezudarság, gorombaság s az ő menyasszonyát ne taszigálja az Isten katonája se. Erre föl pattant a katona s keserűen kérde:

— Hát a tied a Kati, egész bizonyosan a tied?

— Az enyém — vágta oda Bárány.

— Nohát ez is a tied — s megvillant a kihúzott oldalfegyver a katona kezében. Kati sikoltva ugrott völgegye elé:

— Stefi! jaj! ne bánts!

Kevesebb idő alatt mint egy pillanatnak a tizedrésze döfött a késsel a katona s azt hitték, hogy a döfés a leányt érte, azonban a hátul álló legény esett el. Nagy szaladozás, sikoltozás történt. Valaki hirül vitte a lány anyjának, hogy Kati, meg Laczit agyonszurta Maszler. Lélektelenül rohant az anya a koresma felé s szembe találkozott hazasiető leányával. Csak ráomlott s pápistás pát-hosszal rébegé:

— Felséges Jézus, a kezedet csókolom!...

A katona a lány hóna alatt szurta le vetélytársát. Ezek után Bárány Laczit viszik az ispotályba. Maszler Pistát a kassai stókházba... Vasat tesznek a kezére, lábára...

után. Gondoljuk meg, hogy a rovarevő-madarak közül el- és visszavonulás idején mennyi pusztul el az időjárás, a nagy út viszontagságai és a tengerparti tartományok lelketlen üzérése miatt. Emberi inyenkedés és divat mind-mind ellenségei az ártatlan vándoroknak s mire hozzánk ismét visszatérnek, alig láthatni és hallhatni énekes madarat, amely közelünkben tanyát ütne, mert nem gondoskodtunk és nem gondoskodunk biztonságukról, ügyet nem fordítunk arra, hogy fészkelésük lehetőleg megkönnyíthessék s védve legyenek a rájuk leskelődő ragadozóktól.

A madarak védelmét elsőrendű kötelességnek kell tartanunk, mert ezek az állatok, a tudományos világ nézete szerint, az emberiség létfenntartói gyanánt foglalják el helyüket a nagytermészetben. Nem álböleskedés a tudósok véleménye amidőn azt állítják, hogy hasznos madarak nélkül kipu szulna a növényzet s növényzet nélkül kivessze az állatvilág, mindkettő nélkül pedig az emberiség létele forogna kockán.

A tudósok következtetése összefügg a közgazdasági érdekekkel is és ha hozzávesszük az erkölcsi okokat is, melyek szerint nem emberi méltósághoz való eljárás a hasznos madarak üldözése, fogdosása és pusztítása: úgy teljesen indokolt a hasznos madarak védelme iránt kifejtendő tevékenység az egész vonalon. — És hogy beigazoljuk felvetett tárgyunk időszerűségét és szükségességét, szóról-szóra ideiktatjuk gróf Apponyi vallás és közoktatásügyi miniszternek valamennyi tanfelügyelőséghez és tanfelügyelői kirendeltséghez intézett f. évi márczius hó 7-én kelt 112 508 számú körrendeletét, mely így szól:

„Hermann Ottó, a „Magyar Ornithologiai Központ” igazgatója, az országban dúló madárirtás ellen intézkedést kér.

Mint hogy a szerte dúló madárirtás, fészkdulás és tojásszedés nemcsak leghasznosabb madaraink eltűnédezését vonja magaután, hanem mert ez az általános madarászati szenvedély az iskolágyermek jellempézésére is nagyon káros hatású: hivatkozással a mult évi 26.120 sz. a. kelt és a „M a d a r a k é s F á k” napja tárgyában kiadott rendeletre, felhívom a Tanfelügyelő Urat, utasítsa a tankerületbe tartozó tanítókat, hogy különösen a gummipuskák és a parittyák használatát és az ezekkel üzött madárirtást a legszigorúbban tiltsák az iskoláfiúknál és egyáltalában tegyenek meg mindent az észszerű m a d á r v é d e l e m érdekében.”

E körrendeletből azt is olvashatjuk, hogy nagylélekkel párosult nagyszívű miniszterünk már a mult évben, működésének kezdetén, jövőbe látó tekintetét a madarak megbecsülésén kívül a fák védelmére is fordította, amidőn iskolaünnepély keretében a fák napjának megtartását is elrendelte. Bizonyára nagyon sok súlyos ok szólt amellett, hogy nagynevű miniszterünknek a fák védelmére is felhívni kellett az arra hivatott közegek figyelmét. — Ezzel ugyanazt kívánja legelső sorban célozni, mint a madárvédelem kiterjesztésével. A szív nemes érzelmeinek nevelése eretik el azzal is, ha a gyermekek a fák szeretetére oktattatnak, jól tudván, hogy aki az állatokat és a fákat szereti, az embertársait is megtudja becsülni és amiként amazokat megsérteni, rongolni vonakodik, úgy emezeket sem képes becsületében, avagy testileg sértegetni, tönkretenni. — Másodsorban a fák, mint szintén hasznos teremtmények, nem a durva tördelést, megcsontítást, pusztítást érdemlik, hanem inkább a megóvást a külső káros behatások ellen. A fák szeretete arra ösztönöz minket, hogy nemcsak a durva érzésű emberektől óvjuk, hanem a kártékony rovaroktól is, a haszon pedig arra serkent, hogy minél több fát ültessünk, mert legyen az erdei, gyümölcs- vagy dísz-fa, mindegyik dusan megfizeti a reafordított fáradság és védelem árát. A közvetlen haszon mellett közvetve is igen áldásos a fák szerepe a nagytermészetben. A fák kedves otthonul szolgálnak a madárvilágnak, lehetük tisztítják a levegőt s kigőzölgésük a légköri csapadékok képződését előmozdítják s olyan helyeken pedig, ahol erdősegett képeznek a fák, még az időjárást is szabályozzák.

Egy szép fának a szemlélete pedig lehetetlen, hogy fel ne emelje a törpe embert ahhoz a hatalmas Istenhez, aki mindeneket oly bölesen teremtett és jól rendezett el, hogy vakmerő konokság volna a nagymindenség célszerűtlenségét emlegetni s az Ő lételet tagadni.

Isten uralkodik a nagyvilág felett, a teremtett dolgok pedig az emberi ész és kéz járma alá vannak rendelve; de azért ne legyen zsarnoka a halandó ember a teremtett hasznos lényeknek, hanem legyen hű sáfárja és védője azoknak, mert

csak így emelkedik ki a lelketlen és nemes érzelmek nélküli teremtmények közül — az ember.

Veverán István.

MI UJSAG?

— **Esküvő.** Bálint Antal történelmi jegyző, m. hó 30-án tartotta esküvőjét Temesközy Annuskával, Temesközy József ny. tanító leányával, miután a kihirdetés alól alispáni engedéllyel felmentettek, a legszűkebb családi körben, tekintettel a nagy ünnep előestéjére. A polgári kötés után nt. Kiss Zsigmond lelkész eskette meg az újpart, ki könyekig megható szép beszédet intézett hozzájuk s adta az egyház áldását frigyükre. Tanuk voltak a völgegy részéről Papp Péter jegyző, a menyasszony részéről Fördös Károly ev. ref. tanító. Esküvő után az ifjú pár azonnal elutazott.

— **Eljegyzés.** Dr. V e v e r á n György, a szilágysomlyói ügyvédi kar rokonszenves fiatal tagja, husvét első napján tartotta eljegyzését Szatmáron Verézy Antal táblaliró bájos leányával, Margittal.

— **Szép siker.** Szücs István róm. kath. elemi és községi gazdasági ismétlő iskolai tanító, a Keszthelyen rendezett gyümölcsészeti tanfolyamot elvégezte, miről kitűnő bizonyítványt nyert. Amidőn szívesen gratulálunk a szép sikerhez, hisszük, hogy megszerzett ismereteit tollal és gyakorlatilag a közérdek javára fogja hasznosítani.

— **A chevra cadisa évi közgyűlése.** Az izr. szentegylet (chevra kadisa) f. hó 1-én tartotta évi rendes közgyűlését Pinter Gyula főgondnok elnöke alatt. Az előjáróság jelentéséből kitűnik, hogy a szentegylet működése az évszázados hagyományoknak megfelelően a kegyelet és jótékony magasztos gyakorlásában tünt ki. A m. évben a szegények részére utalványozott segélyek összege 1435 k. 65 f. volt. — Ezután a választásokat a következőleg ejtették: Főgondnok Pinter Gyula, I. curator Busztin Adolf, II. kurátor Normann Dávid, ellenőr Obláth Zsigmond. Választmányi tagok: Goldschmid Lipót, Gottlieb Márton (új), Háy Károly, Pick Ignác id. (új), Richter Bela, Róth Jakab (új), Szőlősi Gusztáv, Ungár József. A számvizsgáló bizottsági elnöke Veli Miksa, tagjai Politzer Mihály és Shwarcz Lipót.

— **Halálozás.** Matolesy Károly czeplédi kir. közjegyző, 1848/49-iki honvédtiszt, a czeplédi politikai és társadalmi élet e kiváló alakja m. hó 30-án este elhunyt. Hült tetemét f. hó 1-én szállították Farnosra, a családi sírboltba, ott fogja örök álmát aludni az áldott jó lelkű ember. Legyen áldott emlékezte is.

— **Győre Pál ügyvédjelölt** földink, (dr. Nagy Emil orsz. képviselő irodavezetője) ki most szolgálja önkéntesi évét, századgyakorlatokra a jászberényi honvédezedhez helyeztetett ki.

— **Az „Abonyi Diákszövetség”** a husvét szünet alatt tartott gyűlésen elhatározta, hogy lőkéjének ez évi kamatját az abonyi áll. polg. isk. tek. igazgatójának adja át, hogy az intézet két növendékének juttassa ösztöndíj címen.

Rosenzveig Mór titkár.

— **Halálozás.** Néhai Degré Alajosnak, régebbi irodalmunk népszerű írójának, kerületünk volt orsz. képviselőjének, a negyvenes évek demokráta és radikális ifjuságának, a híres „tizek” egyik tagjának özvegye, Koller Amália 69 éves korában Budapesten meghalt. A nagyműveltségű urnő tizenegy évig viselte özvegyiségének fatyolat, családjának és a jótékonyágának szentelve áldásos életét, amelynek kialakását három fia és négy leánya, közöttük Degré Etelka polgári iskolánk nyaképzetségi tanárnője, — és kiterjedt rokonsága siratja.

— **Mulatság.** Az abonyi katolikus olvasóegylet mai napon saját helyiségeiben könyvtárának gyarapítására zártkörű tánczvizalmat rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. E mulatságon csak egyleti tagok jelenhetnek meg.

— **A vadászati terület bérbeadás.** Az abonyi vadászterületet f. hó 3-án adta bérbe az előjáróság 6 évre. Árvereztek ifj. Sivó Miklós és Király Joakim. A bérlet Király Joakimon maradt 765 kor. évi bérösszegért. Előbb 500 kor. bérösszegért volt kiadva Reinle János huszár kapitánynak.

— **Megyeggyűlés.** Pestvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi április hó 8-án rendes megyeggyűlést tart.

— **Kinevezések.** A király dr. Valentin Károly, telekkönyvi betétszerkesztési munkálataink

e kiváló, rokonszenves vezető főnökét betétszerkesztő bírónak nevezte ki. Örömmel üdvözljük őt a megérdemelt előléptetés alkalmából. — Dr. Sikérdi Dezső járásbíróágunk albirája szintén járásbíróvá léptettetett elő. Őszintén üdvözljük.

— **Megunt hosszú élet.** Egy öreg 83 éves asszony, özv. Török Istvánné Milus Erzsébet, nem győzte bevárni az ugyis közel véget, f. hó 8-án délelőtt, míg családtagjai távol voltak, felakasztotta magát, minden bizonynyal az öreg korral járó gyenge elméjűség folytán, mely nem képes már mérlegelni a cselekményeket és következményeit.

— **Kirendelés.** A budapesti ítéletábla elnöke a kecskeméti kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökének helyettesévé Kiss Ferenc kir. ítéletáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kecskeméti kir. törvényszéki bírót rendelte ki az 1907. év tartamára.

— **A második vágány.** „Czepléd“ lap-társunk közli ezt a hírt: „A Czepléd-szolnoki vasúti második vágány ügyében „Abony“ című lap-társunk mult számában vezércikkhezik és ebben azt az értesítést közli, hogy nem egy második vágányt fognak építeni, hanem Kecskésárdra és Paládics megállóhelyeken kitérőket. Nem tudjuk, hogy a betervezett törvényjavaslat után honnan veszik Abonyban e hírt. Igaz, hogy ezelőtt — szükségből — ez volt a terv. A törvényjavaslatban azonban világosan benne van a második vágány kiépítése. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter pedig március 15-iki nálunkaléte alkalmával szóba hozta ezt a kérdést és kijelentette, hogy a második vágány építésének előmunkálatai rövidesen folyamatba fognak tetetni.“ A hírt — mint jeleztük — előkelő helyről vettük, ha azonban téves, annak igen örvendünk, valamint a fenti közleménynek is.

— **Az állami anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Az elmúlt két hét alatt a születések száma 23; fiú 17, leány 12. Rk. 17, ref. 1, evang. 1, izr. 1, baptista 1. Házasság kötött 3. Bálint Antal Törtelről rk. Temesközy Anna ref. Dandár Ferencz Jászberényből rk. Méri Anna rk. Hegedűs István Solnokról rk. Nagy Eszter ref. Megegyezés az utóbbi esetben jött létre az anya vallására. Elhalt 15 egyén. Fiú 9, nő 6. Rk. 11, ref. 2, evang. 1, izr. 1. Szabados Mihály 6 hó rk. Dobozi Béla 1 éves ref. Egedi István 77 éves rk. Fekete Teréz 8 hó rk. Szekeres Mária 3 hó rk. Czene Pál 4 éves rk. István Ilona 14 napos rk. Szalóki Mária 5 éves rk. Zucker László 10 hó izr. Sterczel József 4 napos evang. Majercsik István 60 éves rk. Czene Anna 22 napos rk. özv. Török Istvánné Milus Erzsébet 82 éves ref. Balog János 9 hó rk. Juhász Mihály 8 éves rk. Zzemlye Pál 54 éves rk.

— **Selyem tenyésztésünkről.** A földm. miniszter évi jelentéséből megtudjuk, hogy 1880-tól 1906-ig hetven millió korona értékű selymet adtunk el külföldre, enyi jutott a selyemtenyésztőknek és iparosoknak. A felügyelőség ez idő alatt kiosztott 52 ezer liter epermagot, 78 millió eperja csemétét és 1 millió 300 ezer eperfát. Pest megyébe kiosztott 3131 liter epermag, 4 millió eperfa csemete és 28 ezer eperfa, viszont csak az elmúlt évben 4475 eperfa ment tönkre. Az abonyi járásban 1906 évben 30-an foglalkoztak selyem bogár tenyésztéssel, termeltek 347 kiló gubót, kaptak érte 584, koronát, átlag egyra esett 19 kor. De kapott egy 50 koronát is. 1880 óta selyem gubokert kifizetett járásunkban 5023 kor. Az abonyi járásba a mult évben 19400 eperfa csemétét osztott ki az állam, 1880 óta 100000 darabot. A jelentés vármegyénk selyem termelési viszonyairól a következőket mondja: Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegyében 100 közegben 12,525 darab köztéren álló lombosható szederfa után 1,004 selyemtenyésztő 12,698 kgr. gubót termelt és 20,841 koronát keresett. Átlagos keresete 20 korona; legmagasabb keresete egy tenyésztőnek 156 korona volt. Eddig 530,692 koronát fizettünk ki a vármegyében Részint községeknek és magánfeleknek, részint állami es törvényhatósági utak befásítására ez ideig 28,536 drb. kiültetésre alkalmas szederfát, 4,066,741 darab 2—3 éves szederfa csemétét osztottunk ki. Ez évben a községi faiskolákból kiültettek 15,194 darab szederfát. Kiültettek közterekre 2,410 darab másnemű fát, pedig a törvény kizárólag szederfák ültetését rendeli el. Ez évben elpusztult 4,475 darab szederfa.

— **Elfogott pénzhamisítók.** Nadray József molnáregéd regébb idő óta pénzhamisítással foglalkozik és hamis pénz ígéretével egyesektől pénzt csal ki. Czepléden is szerencsét próbált Martosi Péter, Martosi Péterné és Veres Lajosné

czimboráival, de mielőtt fáradozásait siker koronázta volna, a rendőrség őket lefűlelte és Nadray eltolonczolta. A budapesti tolonczházban aztán egy czimborájának elmondta, hogy ő tud jóminőségű hamis pénzt előállítani, azonban a hozzávaló készülékek Czepléden vannak Martosiék lakásán, amiket abban a pillanatban, mikor a rendőrség őket meglepte, egy narancsos ládába rejtette. E vallomás a budapesti államrendőrség tudomására jutván, csütörtökön két detektiv érkezett Czeplédre, akik Martosiék lakásán házkutatást rendezvén, a készülékeket, nevezetesen 20, 50 és 100 koronásról való fénykép-felvételeket, fénykép-lemezeket és szükséges papirokat megtalálták s azokat magukkal vitték, a czeplédi büntársak pedig átkísértettek a budapesti törvényszékhez. Kiderült, hogy a készülékek nem alkalmasak forgalomba hozható másolatok előállítására, csupán arra szolgáltak, hogy ezek előmutatásával a hiszékeny emberektől kisebb-nagyobb összegeket kicsaljanak.

— **A Kossuth-bankok gyártója meghalt.** Londonban nemrégiben nevezetes és a magyarokat közelebről érdeklő ember hali meg. Az illető William Day, egyik legidősebb londoni nyomdász és kiadócézég főnöke volt. William Day ezelőtt 43 évvel vette át atyjának nyomdáját 20 éves korában. Kossuth Lajos 1848-ban Day-nál rendelte meg a magyar papírpénzt s William Day lelkiismeretesen eleget is tett a megrendelésnek. Az osztrák császár e miatt pert indított ellene, de a pernek komolyabb következményei nem lettek. A 86 éves korában elhunyt derék nyomdász élete végéig lelkes híve volt a magyaroknak s nagy kegyelettel őrzött néhány általa nyomott Kossuth-bankot, melyek közül nagy ritkán egyetlen legkedveltebb barátainak adott emlékül.

— **Építkezések Czepléden.** Ungváry László szőlőnagybirtokos nemsokára hozzákezd annak a nagy palotának a felépítéséhez, amely igazán díszére válik Czepléd városnak. A nagyarányú épület magában foglal egy modern gőzfűrdőt, lakóházakat, irodahelyiséget s az egész épület alatt lesz egy olyan pince, amelynek nincs párja a környéken s 30,000 hektóliter bort lehet elhelyezni benne. — Végh Sándor szőlőbirtokos szintén épített a Vasut-utczára egy szép, emeletes épületet, mely alatt egy praktikus berendezésű nagy pince lesz. — A czeplédi hitelbank hivatali helyiségének felépítéséhez a piactéren nemsokára szintén hozzákezdnek. Szóval szépül és fejlődik Czepléd. Gratulálunk.

— **A földmívelésügyi miniszter elvi döntései.** A földmívelésügyi miniszter konkrét esetekből kifolyólag a következő elvi jelentőségű döntéseket hozta: Új mezei közös dűlőut létesítése iránti kérelem nem utasítható el azon a címen, hogy csupán néhány vagy egyetlen birtokos érdekeltége folytán közérdek fenn nem forog, hanem ily kérelem teljesítendő mindazokban az esetekben, midőn a) beigazolást nyer, hogy a kérelmező birtokosság birtokához alkalmas ut hiányában gazdasági érdekeinek veszélyeztetése nélkül tényleg nem juthat s b) az érdekeltég az utlétesítés költségeihez és fenntartásához hozzájárul.

— **Új gépgyár Kecskeméten.** Kecskemétről jelentik: A kecskeméti gazdasági gépgyár és vasöntőde rt. tegnap tartotta alakuló közgyűlését. A társaság ezer darab 100 koronás névértékű részvényt bocsátott ki, amit tuljegyeztek.

— **Megdrágul a permetezés.** A rézgálic, melyet a gazdák a szőlőpermetezéshez használnak, meg fog drágulni. A rézgálic ára néhány év alatt 80 százalékkal emelkedett. Még 1903-ban métermázsája 48 korona volt, ma már 83 koronára emelkedett. Ez is egy szőlőbetegség.

— **A gummipuskák alkonya.** Hermann Ottó, a Magyar Ornithológiai Központ igazgatója, az országban dúló madárintás ellen intézkedést kér. A közoktatási miniszter, hivatkozással a „Madarak és fák napja“ tárgyában kiadott rendeletére: felhívta a tanfelügyelőket, utasítsák a tanítókat, hogy különösen a gummipuskák és a parittyák használatát és az ezekkel űzött madárintást a legszigorubbantiltsák az iskolás fiúknál.

— **Az ország adóssága.** Akit érdekel, annak meg mondhatjuk, hogy a magyar birtokokat összesen 8 ezer millió betáblázott adósság terheli. Már most az összes magyar birtokok értéke mintegy 15 ezer millió koronára tehető minek folytán annak fele van adóssággal megterhelve. Hát ha ezt kitudnók fizetni, akkor lenne boldog a magyar. Azonban az a 8 ezer millió adósság még emelkedni fog, mert a parcellázások folytán elő álló birtokok szerzés nevelni fogja, de

ez nem olyan baj, mert ha szaporítja is a jelzálog kölcsön állagát, az új szerzés az általános vagyonosodást mozditja elő.

— **Mire kell a munkások pénze?** Ha a munkás bajban van, segítséget szenved, akkor hiába fordul a szociáldemokrata szakszervezethez, melynek hűséges adozója volt — támogatásért. Azt a választ kapja: Nincs pénz! De mindenféle ostobaságra, arra van. Például, hogy falragaszokat nyomtassanak, amelyen mosdatlan szájjal gyalázkodnak. Arra telik a pártkasszából. Arra is, hogy busás napidíjakat fizessenek egyik-másik kiküldött „apostolnak“, aki a szegény, tudatlan nép fejét tele beszéli mindenféle badarsággal.

— **A tehén korát könnyen megtudjuk, ha a szarvát nézzük.** Három éves korig a szarv sima, nincs rajta gyűrű, mikor 4 éves lesz már egy karikát látunk a szarvon, azután minden évben egy karikával szaporodik.

— **Mit tegyünk az odvas fával?** Ha a gyümölcsfa odvasodik, azt kavics-törmelékkel betöltik, azután hamus cementtel betapasztják. Így néhány évvel tovább él a fa és gyümölcsöt is hoz.

Szerkesztői üzenetek.

Boldogság — vagyon. Az ellentét jó, de a kidolgozás mesterkél, a szerkezetre nem ügyel. Ezt nem közheljük.

965. sz.

tk. 1907.

Árverési hirdetmény kivonat.

A czeplédi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Révész Géza abonyi lakos végrehajtatónak Beviz István m. á. v. pályáőr kakuci lakos végrehajtást szenvedő elleni 387 kor. és jár. iránti ügyében a kecskeméti kir. törvényszék területén lévő N.-Abony község határában fekvő a n.-abonyi 4714. sz. tjkvben A+1 sor, (5849. 5851. 5856. / 5857. 5863 5865. 5867. 5869.) hrsz. alatt felvett és Béviz István nevében álló vasuti dűlőbeli 7 hold 800 □-öl területű ingatlan 3089 kor. kikiáltási árban **1907. évi május hó 7-ik napján d. e. 10 órakor** Abony község házánál árverés alá fog bocsátani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyamával számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú Ig. m. rendelet 8 §-ában jelölt és ovadók képesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt a czeplédi kir. adóhivatal, mint letét pénztárnál szabályszerű kérvény kapcsán lefizetni, és a vételár után járó kincstári illetéket viselni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi irattárban és Abony közházánál megtekinthetők.

Czepléd, 1907. január 27.

A kir. járásbíróág, mint tkvi hatóság.

Dr. Sikérdy
kir. jbiró.

H i r d e t é s.

Sirkövekre utánvését és aranyozást rövid itthonlétem alatt jutányos áron elvállalok

Hegedűs Sándor
vénök.

Lakásom: Körösi-út 34.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-
nak ajánl a kiadóhivatal. ❀ ❀

K i a d ó

Hunyady Oszkárénál, (Radák-utca 907.) sz. György napra, kitisztított, kifestett 3 szoba, konyha, kamra; esetleg istálló, szín. Ára 120 forint.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — **Kivitel** a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánaál,
ha meglözi tja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, eszét, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznel.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyanezak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy a tavaszi idény megkezdésével **szobafestő- és mázoló-műhelyünket** (Körösi-út) újból a mai modern kor igényeinek teljesen megfelelően új mintákkal berendeztük.

Elvállalunk mindenféle szobafestést, ugyancsak ajtó-, ablak- és butor-mázolást, valamint fürdőszoba és konyha-falak (szokli) zománcozást, ércfényezést, czimfestést és aranyozást is a legnagyobb szaktudással készitünk.

Az igen tisztelt közönség szives partfogását kérve maradunk

kiváló tisztelettel:

Varga és Társa.

Tanoncz felvétetik.

Eladás.

A Tápiógyörgye határában fekvő illetve közvetlen az abonyi határt érintő Szörösi pusztából még 350 hold bármilyen kis parcellákban eladó. A még meglévő terület ki van parcellázva.

A venni szándékozók forduljanak dr. Füredi Ferencz ügyvédhez, ki szolnoki lakásán, vagy minden szombaton délelőtt Szörösiön a kasznári irodában megtalálhatnak.

A venni szándékozók csak a vételár egy harmad részét kell hogy készpénzben lefizessék, míg a vételár többi része olcsó kölcsönrel fedeztetik.

— **Eladás.** Valodi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzsonnál.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arczot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

KIVÁLÓ TOILETT-CZIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 120 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arczvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszer-tárban, drogeriában és illatszerkereskedésben.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár: **Abonyban, LÁNG OSZKÁR** gyógytárában.

Páratlan és csodás hatású.

Ovakodjunk utánzatoktól!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkánál

A vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. 15

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

